

HJORT

Advokat Espen Nyland
Kluge Advokatfirma Oslo
Postboks 1548 Vika
0117 Oslo
espen.nyland@kluge.no

Oslo, 30. oktober 2019

Ansvarlig advokat: Liv Zimmermann
Vår referanse: M 2746649.1
Deres referanse: 321338-004

Spørsmål om tilknytningsstopp i Ringsakerfjellet

1 Innledning

Vi viser til brev 19. august 2019 fra Kluge Advokatfirma AS, hvor det på vegne av de største grunneierne i Ringsakerfjellet er gitt kommentarer til brev 4. juni og 15. juli 2019 fra Ringsaker kommune. Brevene gjelder kommunens behandling av søknader om tilknytning til kommunalt vann- og avløpsanlegg. Advokatfirmaet Hjort DA representerer Ringsaker kommune i saken.

I det følgende vil det bli gitt en kort redegjørelse for det faktiske og rettslige grunnlaget for den midlertidige tilknytningsstoppen.

2 Bakgrunnen for tilknytningsstoppen

Ved brev 4. juni 2019 ga Ringsaker kommune varsel om midlertidig stopp i nye tilknytninger innenfor Ringsakerfjellet, og det ble i den forbindelse vist til orienteringssak i formannskapet 8. mai 2019. Oppsummeringen i brevet lød slik:

«Det underrettes derfor om at Ringsaker kommune, som anleggseier av de offentlige VA-anleggene, ikke vil tillate/godkjenne nye søknader om tilknytning innenfor Sjusjøområdet fra 7.6.2019. Dette gjelder enheter hvor søknad om sanitærabonnement ikke er registrert eller mottatt innen 6.6.2019.»

Begrunnelsen for den varslede tilknytningsstoppen var som følger:

«Kommunen har i dag tilstrekkelig kapasitet til å forsyne dagens VA-abonnementer i Ringsakerfjellet. Forsynings situasjonen er imidlertid slik at det under perioder med maksimal belastning oppstår underskudd i vannbalansen. Det kan derfor ikke tillates nye tilknytninger før det er brakt klarhet i/sikkerhet for finansiering av nytt vannverk i Mesnali, eller inntil det er utredet og inngått avtaler om andre løsninger som sikrer tilstrekkelig vannforsyning til anleggene på Sjusjøen.»

Ved utløpet av fristen 6. juni 2019, mottok Ringsaker kommune søknader om tilknytning for om lag 300 enheter. Situasjonen var ekstraordinær. I tiårsperioden fra 2007 til 2017 mottok Ringsaker kommune i gjennomsnitt 147 søknader i hvert kalenderår.

Ved brev 15. juli 2019 ble det gitt et foreløpig svar på de mottatte søknadene om tilknytning. Ringsaker kommune uttalte at alle innkomne søknader ville bli behandlet. Samtidig ble det meddelt at kommunen ville prioritere søknader hvor det i byggesak var gitt igangsettingstillatelse. Øvrige søknader måtte påregne avslag.

3 Faktisk og rettslig grunnlag for tilknytningsstoppen

3.1 Rettslig grunnlag

Ringsaker kommune treffer avgjørelser om vann- og avløpsanlegget i kraft av sin eierrådighet. Eierrådigheten omfatter blant annet det å avslå søknader om tilknytning, så langt det er nødvendig for å sikre en forsvarlig vannforsyning.

Kommunen utøver sin eierrådighet slik at avslag på søknader om tilknytning må være basert på et saklig grunnlag. Vi viser i den forbindelse til SOMB-1972-40, som gjaldt spørsmål om tilknytning for eksisterende boligbebyggelse. Ombudsmannen fremholdt at kommunen kunne nekte tilknytning dersom det forelå en «fyldestgjørende saklig grunn». Vi viser for øvrig til abonnementsvilkårene punkt 2.4 første avsnitt, hvor det heter:

«De vilkår som skal gjelde for godkjenning av søknad om tilknytning, fastsettes av kommunen i hvert enkelt tilfelle, herunder også eventuell påslippsavtale i henhold til forurensningsforskriften.»

Etter omstendighetene viser vi også til plan- og bygningsloven § 27-1 første ledd, som angir et overordnet krav om at vannforsyningen skal være «forsvarlig». Bestemmelsen gjelder ikke bare ved oppføring og bruksendring av blant annet fritidsbebyggelse, men også ved opprettelse eller endring av eiendom for slik bebyggelse.

3.2 Faktisk grunnlag

Som grunneierne er godt kjent med, vil ikke vann- og avløpsanlegget i Ringsakerfjellet få full kapasitet før det er etablert nytt vannverk i Mesnali. I påvente av det nye vannverket, må Ringsaker kommune ut fra et faglig skjønn løpende vurdere om det er forsvarlig å godkjenne ytterligere søknader om tilknytning.

Så lenge man står uten det forutsatte vannverket i Mesnali, er det en reell og overhengende risiko for underskudd i vannbalansen. Dette underskuddet vil i perioder kunne nå et slikt nivå at det ikke er mulig å kompensere med ekstraordinære beredskapsløsninger. Ettersom vannforsyningen skal være forsvarlig, kan Ringsaker kommune uansett ikke over tid basere seg på rene ad hoc-løsninger.

I et forsøk på å imøtekomme de inngitte søknader om tilknytning, vil Ringsaker kommune likevel utrede muligheten for å øke kapasiteten i det allerede eksisterende ledningsnettet. Kommunen er godt i gang med sitt utredningsarbeid, og vil gjøre sitt beste for snarest mulig å avklare spørsmålet om kapasitetsøkning.

Forutsatt at en kapasitetsøkning vil kunne la seg gjennomføre innenfor forsvarlige rammer, vil Ringsaker kommune få et oppdatert grunnlag for å vurdere de innkomne søknadene. De innkomne søknadene vil bli sluttbehandlet så snart det pågående utredningsarbeidet er avsluttet.

Vi understreker at det ovennevnte bare gjelder de søknadene som ble inngitt til Ringsaker kommune før 7. juni 2019. Eventuelle nye søknader må påregne avslag inntil vannverket i Mesnali er etablert.

4 Avslutning – forholdet til øvrige tvistetemaer

Ringsaker kommune behandler søknader om tilknytning på grunnlag av relevante krav og faglige vurderinger. Søknadsbehandlingen er en kommunal oppgave, som faller utenfor den omtvistede avtalen av 24. november 2010. Slik kommunen ser det, bør tilknytningssaken og de omtvistede avtaleforholdene holdes adskilt, og avtalen vil derfor bli nærmere kommentert i et eget brev herfra på vegne av Ringsaker kommune.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Hjort DA

Liv Zimmermann
Partner / Advokat
lzi@hjort.no

Kopi: Ringsaker kommune